

Mánfa Község Alpolgármestere
7304 Mánfa, Fábán B. u. 58. sz.
Tel.: 72/482-145,
e-mail: pghiv@manfa.hu

Előterjesztés

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET 2018. július 4-i ÜLÉSÉRE

Tárgy: Csorba Győző Könyvtár 2017. évi szakmai beszámolója

A napirend előterjesztője: Takács Zsolt alpolgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

A Baranya Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert működtető Csorba Győző Könyvtár, mint szolgáltató könyvtár, a 39/2013. (V.31.) EMMI rendelet a Könyvtári Szolgáltató Rendszer működéséről szóló hatályos jogszabályban foglaltak alapján, megküldte a 2017. évben végzett szakmai munkájáról szóló beszámolót. (1. számú melléklet)

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés mellékletét képező beszámolót fogadja el.

Határozati javaslat:

A Képviselő-testület a Csorba Győző Könyvtár 2017. évre vonatkozó szakmai beszámolóját megvitatta, és az alábbi határozatot hozza:

A Képviselő-testület jóváhagyja a Csorba Győző Könyvtár szakmai beszámolóját a Mánfa Könyvtári Szolgáltató Helyen 2017. évben végzett munkáról. Utasítja a jegyzőt, hogy a határozatot küldje meg a Csorba Győző Könyvtár részére.

Határidő: értelem szerint

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

Mánfa, 2018. június 28.

Takács Zsolt
alpolgármester

CSGYK-328// -2018

SZAKMAI BESZÁMOLÓ
a 2017-ben Mánfa településen végzett szolgáltatásról

2018. május 31.

I. HELYZETKÉP

A Baranya megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (BKSZR) működtetése a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 64.§ és a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: KSZR rendelet) alapján történt a 2017. év folyamán is.

A Csorba Győző Könyvtár (a továbbiakban Könyvtár vagy intézmény) az elmúlt évben 283 településsel kötött szolgáltatási szerződést, ebből 59 településsel könyvtárbusz szolgáltatásra és 224 településsel Könyvtári, Információs és Közösségi Hely elnevezésű könyvtári szolgáltató hely ellátására. A Könyvtár 2017-ben is segítette Mánfa község önkormányzatát a lakosságnak nyújtandó könyvtári szolgáltatás kötelező feladatában.

A 283 település könyvtári ellátását az intézmény 7 munkatársa és 4 közreműködő városi könyvtár végezte. Baranya megyét 9 Ellátási Térségre (ET) bontva, a referensek 22-27 könyvtári szolgáltató hely ellátásával kapcsolatos feladatokat végezték el, emellett a két könyvtárbusz 29 és 30 településen szolgáltattott. A BKSZR keretein belül a Könyvtár 119 118 lakosnak biztosította a kulturális alapellátást, ez a megye lakosságának 31,7%-a.

II. A KÖNYVTÁR ÁLTAL NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK A TELEPÜLÉSEN

1. Dokumentumbeszerzés

	2016	2017
Könyvbeszerzés (db)	13 810	16 309
Folyóirat, heti-, napilap (cím/darab)	158 / 1 229	206 / 1 375
Nem hagyományos dokumentum (db)	991	1 330
Összesen (db)	14 801	17 639

2017-ben a 283 könyvtári szolgáltató helyre a Könyvtár szerzett be dokumentumokat és fizetett elő időszaki kiadványokat. A beszerzés állami forrásból, NKA támogatásból és a Márai Programból kapott dokumentumokból valósult meg.

A könyvek vásárlása közbeszerzésen keresztül történt, mely eljárás két nyertes szállítója a KELLŐ 31%-os kedvezménnyel, valamint a Lira Könyv Zrt. Fókusz Könyvárúházon keresztül 39%-os kedvezménnyel szolgáltatta a könyveket.

A BKSZR állománya 18 397 db dokumentummal 50,7 millió Ft értékben gyarapodott 2017-ben. Ebből 31% gyermekirodalom, 47% szép-, 22% szakirodalom volt. Nem hagyományos dokumentumokból (DVD) a 2016-ban beszerzethez képest 34%-al többet, 1330 darabot vásárolt az intézmény, 9,7 millió Ft értékben.

2017-ben 262 szolgáltató helyre fizetett elő a Könyvtár folyóiratokra a 2016-os BKSZR keretből. Az alábbi táblázat jól mutatja a folyóiratok, heti-, és napilapok előfizetési számának növekedését.

	2015	2016	2017
Települések száma	252	263	262
Címek száma	166	158	206
Példányszám	1 305	1 229	1 375

2017-ben 262 településen 206 cím, 1375 példány, településenként átlag 5-6 periodikum állt a lakosság rendelkezésére.

A 2018-as időszaki kiadványok előfizetése 2017. decemberében történt meg, egy 4 részre bontott meghívásos közbeszerzési eljárásban.

A cseréletéti állomány 2017 végére meghaladta a 295 ezer dokumentumot, amely a KSZR dokumentumszolgáltatás rendelkezésére áll.

2. Dokumentumszolgáltatás (könyvek, időszaki kiadványok, audiovizuális, elektronikus dokumentumok biztosítása)

Mánfa könyvtári szolgáltató helye évi 5 alkalommal jutott friss dokumentumhoz, miközben egész évben rendelkezésre állt a Könyvtár KSZR állománya, ahonnan kérésre a referens azonnal tudott könyveket kihelyezni a településre, olvasói igény alapján.

Település	Dokumentum db/alkalom	Kiszállított dokumentum darabszám				időszaki kiadvány
		könyv	DVD	hangoskönyv	egyéb	
Mánfa	201/5	150	24	0	27	9

Nagy segítség a vásárlásnál, ha a szolgáltató helyen dolgozó munkatárs jelzi a településen mutatkozó dokumentumigényeket az intézmény referense felé, hiszen ilyenkor a Könyvtár a leginkább keresett dokumentumokat tudja szállítani a használók számára. Az ellátás egyrészt a KSZR raktárból, illetve a Nemzetiségi Ellátó Központból (NEK) történik. Így német-, horvát- és cigány nyelven íródott könyvekhez is hozzáférhetnek az olvasók, ugyanis ezeket a dokumentumokat kérésre letétként kihelyezi az intézmény a település könyvtári szolgáltató helyére.

3. Könyvtárközi kölcsönzés, MPL szolgáltatás

A szolgáltató könyvtár, mint az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR) tagkönyvtára, az év folyamán folyamatosan végezte a könyvtárközi kölcsönzéssel kapcsolatos feladatokat, ezzel is biztosította a kistelepüléseken élők számára az információhoz és a dokumentumokhoz való hozzáférést. 2017-ben **Mánfa** könyvtára könyvtárközi kölcsönzést nem indított. Amennyiben 2018-ban olyan dokumentumigény jelentkezik a településen, mely helyben vagy a KSZR állományban nem áll rendelkezésre, a Könyvtár könyvtárközi kölcsönzés keretében beszerezi a kért dokumentumot.

4. A digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításának, az egész életen át tartó tanulás folyamatának segítése

A digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításához elengedhetetlenül szükséges eszköz a számítógép és a megfelelő sávszélességű internet-hozzáférés biztosítása. **Mánfa** könyvtárában 4 db számítógép áll a felhasználók rendelkezésére, amelyből 1 db számítógépet 2015-ben a Könyvtár helyezett ki.

A folyamatosan érkező új dokumentumok, az internet-hozzáférés segíti a település lakosságát az információ megszerzésében, a tanulásban, és a szabadidő hasznos eltöltésében, szórakozásban. A cél a könyvtári szolgáltatások igénybevevőinek, a kölcsönzések- és a helyben használatok számának növelése. **Mánfa** szolgáltató helyén biztosított volt az internet-hozzáférés 2017-ben.

5. A szolgáltató helyre vonatkozó adatok és információk közzététele a megyei könyvtár honlapján

Mánfa település szolgáltató helyére vonatkozó adatok 2017-ben is megtalálhatóak voltak a Csorba Győző Könyvtár által fejlesztett honlapon (<http://bkszr.csgyk.hu>). Jelenleg ezen a weblapon olyan nyilvános adatok érhetők el, mint a **Mánfa** Könyvtári Információs és Közösségi Hely nyitva tartása, elérhetősége és hírei. A weblap emellett segéddokumentumok letöltésének lehetőségével segítette a megye könyvtárosainak munkáját.

6. A könyvtári állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

A könyvtári dokumentumokat a Corvina Integrált Könyvtári Rendszerben katalogizálja a szolgáltató könyvtár. A Csorba Győző Könyvtár honlapjáról (<http://csgyk.hu>) és a BKSZR honlapjáról (<http://bkszr.csgyk.hu>) megnyitható katalógusokban és adatbázisokban minden korosztály találhat magának dokumentumokat, információkat.

Állományellenőrzés **Mánfa** szolgáltató helyén 2015-ben került sor. A következő állományellenőrzés tervezett időpontja 2018. október.

7. A településre és a megyére vonatkozó helyismereti információk biztosítása, digitalizálása

A referensek a dokumentumok kiszállítása, a folyamatos szaktanácsadás, a szolgáltató hely munkatársának segítése mellett igyekeznek felkutatni azokat a helyi értékeket, dokumentumokat, melyek gazdagíthatják a Könyvtár helyismereti gyűjteményét. Cél ezeknek a dokumentumoknak a feldolgozása, lehetőség szerint digitalizálása, hogy a Könyvtár adatbázisain keresztül a könyvtárhasználók, a kistelepüléseken élők is elérhessék azokat. Ilyenek pl.: a falumonográfiák, a Neves személyek adatbázisa (az adatbázis tartalmazza a Baranya megyéhez kötődő személyek adatait, illetve a róluk szóló irodalom bibliográfiáját), a MédiaTár (az elmúlt 25 évben készült, helyi vonatkozású videófilmeket, hanganyagokat és tizenkilencedik századtól napjainkig a baranyai vonatkozású fotókat és képeslapokat tartalmazza).

A helyismereti gyűjtésben fontos szerepet játszanak a sajtóban megjelent cikkek, híradások. Az *Ez történt Baranyában* eseménynaptár és a *Nemzetiségek Baranyában* összeállítás a megyében élő nemzetiségekkel foglalkozó sajtóközleményekről, cikkekről, könyvekről ad bibliográfiai

tájékoztatást, a Baranya megyei helyismereti sajtófigyelés pedig a helyi és országos lapokban, folyóiratokban megjelenő, Baranya megyével, annak városaival, községeivel foglalkozó irodalmat gyűjti.

A Könyvtár 2017-ben aktívabban folytatta a szolgáltató helyeken található helyismereti dokumentumok felmérését. Tavaly elindult egy mintaprogram, amelynek célja, hogy a település lakossága felhívásra begyűjtse a helyi értékeket, és azt adja át a Könyvtár számára digitalizálásra vagy megőrzésre.

Mánfa településnek is lehetősége van a Csorba Győző Könyvtár segítségével a helyben felhalmozott értékek digitalizálására, archiválására, közzétételére.

8. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok biztosítása a fogyatékkal élők számára

A KSZR rendelet értelmében 2018-ig minden szolgáltató helynek akadálymentesnek kell lennie, nemcsak megközelíthetőség szempontjából, hanem a szolgáltató helyen igénybe vehető szolgáltatások elérésében is. Biztosítani kell a szolgáltató helyen az akadálymentes megközelítést és mozgást, valamint valamennyi eszköz akadálymentes használatát. Mánfa könyvtári szolgáltató helye még nem akadálymentes, 2018. év végéig a feladat teljesítését be kell terveznie a fenntartónak.

A Könyvtár honlapján elérhető a vakbarát felület, melynek segítségével az információ eljut a látássérült célcsoporthoz. Az idősebbeknek, a vakoknak és a gyengénlátóknak lehetőségük nyílik hangoskönyvek és öregbetűs könyvek igénylésére.

Mánfa könyvtári szolgáltató helyén jelenleg nem szerepel a szolgáltatások közt a dokumentumok házhoz szállítása idősek, házhoz, ágyhoz kötöttek számára, érdemes lenne igényfelmérést végezni ezen a területen.

9. Kulturális, közösségi, közművelődési rendezvények és egyéb programok, kiállítások, az olvasáskultúra fejlesztését támogató programok szervezése

A KSZR rendelet és az önkormányzattal kötött megállapodás értelmében minden szolgáltató helyen, éves szinten minimum 4 könyvtári rendezvényt (negyedévente) kell tartani a lakosság széleskörű bevonásával. A szolgáltató könyvtár 2017. évi KSZR költségvetése alapján támogatta a könyvtárral megállapodást kötött települések rendezvényeit.

2017-ben is elkészítette a szolgáltató könyvtár a rendezvényajánlót, melyből a szolgáltató helyek választhattak programokat. Az ajánló elsősorban olvasásnépszerűsítő-, irodalmi-, zenés-, közösségi rendezvényeket tartalmazott.

A Csorba Győző Könyvtár szervezésében 2017. április 29-én Figura Ede Figura Cirkusz című előadásán, 2017. július 8-án pedig Borsos István műsorán vehetett részt a lakosság.

A szolgáltató hely szervezésében további 3 program került megvalósításra.

Az év során a referensek igyekeztek minél többször bevonni a szolgáltató helyeket az országos rendezvényekre játékokkal, különböző pályázatokkal, vetélkedőkkel. Évről évre egyre több település csatlakozik az országos könyvtári programsorozatokhoz: tavasszal az Internet Fiesta, ősszel az Országos Könyvtári Napok programjai jelennek meg. **Mánfa** szolgáltató helye csatlakozott az Országos Könyvtári Napok programjaihoz, viszont nem vett részt az Internet Fiesta rendezvénysorozatában.

A 2015. októberében indult közösségi szolgáltatáshoz, a KönyvtárMozi programhoz, a szolgáltató hely 2017-ben csatlakozott.

A Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatásának köszönhetően a Könyvtár 2017-ben új szolgáltatási csomaggal egészítette ki az országszerte népszerű KönyvtárMozi programot. A FilmPakk olyan dokumentum-csomag, amely a Nemzeti Audiovizuális Archívumából válogatott népszerű animációs és játékfilmekhez kínál tematikus segédletet KönyvtárMozi foglalkozások megtartásához.

A FilmPakkokat Baranya mind a kilenc ellátási térségének egy-egy könyvtárában bemutattuk és kipróbáltuk. A gyerekeknek szóló 9 foglalkozást, és a felnőtteknek meghirdetett foglalkozásokat Bár, Bicsérd, Hegyszentmárton, Hosszúhetény, Kétújfalu, Kisharsány, Mindszentgodisa, Nagypeterd, Villánykövesd településeken tartották meg a kollégák. A foglalkozásokon összesen 380 fő vett részt.

Az év során létrehozásra került egy oldal a FilmPakkok számára, ahol minden hasznos információ megtalálható a szolgáltatással kapcsolatban, valamint lehetőség nyílik betekinteni a KönyvtárMozi füzetekbe is. Az oldal címe: <http://filmpakk.csgyk.hu/>

10. A könyvtári személyzet képzése, továbbképzése, a munkatársak bevonása az országos és térségi szakmai programokba

Az év első szakmai napját február 15-én „A könyvtárak szerepe az olvasóvá nevelésben” téma köré szerveztük. Az intézmény munkatársai mellett Kádár Annamária tartott előadást *Érzelmi intelligencia fejlesztése a mesék által* címmel, valamint felkértük Luzsi Margót és Komló-Szabó Ágneszt, a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár munkatársait, hogy mutassák be az általuk kidolgozott E'mese programot. Az előadásokon túl kiscsoportos foglalkozásokat is tartottunk a gyermekkönyvtárak jó gyakorlatairól: az egyik szekcióban a papírszínházzal, a másikban pedig a kreatív mesefeldolgozással ismerkedhettek meg a kollégák.

A Pécsi ET-ben 2017. szeptember 26-án, a Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpontban tartott az intézmény szakmai ET napot, mely alkalommal a könyvtári dokumentációk, munkaanyagok, statisztikai adatok kitöltése, az OPAC használata, a BKSZR új honlapjának bemutatása, az állományellenőrzés és az állományvédelem, az Országos Könyvtári Napokra való felkészülés, valamint a Könyvtári HírZengő megismerése voltak a főbb témák.

Az egész megye könyvtárosait megszólító második szakmai napunkat idén is az Országos Könyvtári Napok ideje alatt tartottuk meg, a helyszín ez alkalommal Harkány volt. A megye könyvtáros munkatársai Mayer József, az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet Iskola- és Módszertanfejlesztő Központ munkatársának *Életminőség – olvasás nélkül?* című előadását, „Az én könyvtárom” című országos projekt bemutatását, illetve az ehhez kapcsolódó jó gyakorlatok bemutatását hallgathatták meg.

Mánfa szolgáltató hely könyvtárosa az egyik alkalommal részt vett a szakmai napon.

11. Tájékoztatás a pályázati lehetőségekről, információszolgáltatás

A Könyvtár figyeli és tájékoztatást nyújt a könyvtári szolgáltató helyek számára kiírt pályázatokról. 2017-ben a Nemzeti Kulturális Alap könyvtári bútorfejlesztésre írt ki pályázatot, azon könyvtárak számára, ahol az adott évben megnövelték a könyvtár alapterületét.

2017-ben a korábbi éves kiadványunkat egy negyedévente megjelenő hírlevélre cseréltük, Könyvtári HírZengő elnevezéssel, azzal a céllal, hogy a KSZR szolgáltatásban résztvevő szolgáltató helyek munkatársai és a városi könyvtárosok számára friss információkat nyújtsunk. Többek között a jogszabályi változásokról, a szakma országos híreiről, a könyvtári ellátásról, trendekről, aktuális pályázati lehetőségekről, megyei rendezvényekről és eseményekről. A módszertani segítségnyújtás mellett hasznos tanácsokat is közlünk. Megtartva évente megjelenő kiadványunk hagyományát, jól működő, felújított KSZR könyvtárak bemutatását is folytatjuk, olykor helytörténeti információkat és könyvtárbuszos híreket is prezentálva. A másik célunk, hogy a megyében lévő könyvtárak és könyvtárosok jobban megismerjék egymást, hírt adjanak/zengjenek magukról.

12. Szakmai tanácsadás

A dokumentumkiszállítások mellett a szolgáltató könyvtár dolgozói szakmai segítséget is nyújtanak a szolgáltató helyek munkatársai számára. A kiszállások alkalmával ellenőrzik a munkanapló vezetését, szükség esetén segítik annak kitöltését. Segítik az olvasói nyilvántartások naprakész vezetését, szakmai tanácsot nyújtanak új szolgáltatások bevezetésénél. Végzik az eszközeik ellenőrzését, könyvtárosváltás esetén az új kolléga betanítását.

13. Statisztikai adatszolgáltatás

2018 első negyedévében megtörtént a 2017-re vonatkozó könyvtári statisztikai adatok begyűjtése, az űrlap kitöltése, feldolgozása, a központi rendszerben történő rögzítése. Könyvtárunk referens munkáját, hogy a szolgáltató helyen az év során folyamatos volt a munkanapló vezetése, és az adatok negyedévenkénti küldése.

14. A könyvtári szolgáltatásokhoz szükséges szakmai és egyéb anyagok, nyomtatványok, bútorok, informatikai eszközök és kis értékű tárgyi eszközök beszerzése, felügyelete

A Csorba Győző Könyvtár a szolgáltató hely fejlesztésére az alábbi bútorokat és eszközöket vásárolta, és helyezte ki: Samsung Led TV, Epson nyomtató összesen nettó 114.710 Ft +ÁFA értékben.

Az intézmény Informatikai és médiatechnikai csoportjának két munkatársa a 2017-es év folyamán végigjárta azon szolgáltató helyeket, melyekre a Könyvtár helyezett ki számítógépeket. Ezen gépeket teljes körű karbantartásnak vetették alá, valamint az eddig Linux (Ubuntu) alapú operációs rendszerekkel rendelkező gépeket ellátták a Windows 7 egy egyszerűbb változatával. Elkezdtek a térségekbe kihelyezett gépekre feltelepíteni a TeamViewer 12-es programverzióját, hogy gyorsabban és hatékonyabban tudják elhárítani a felmerülő szoftveres hibákat. Emellett elkezdtek telepíteni a G-Data antivírus szoftvert is ezekre a gépekre.

15. Forgalmi adatok

Könyvtárhasználat – 2016– 2017										
Év	Regisztrált használók száma			Személyes (helybeni) használat összesen		Összes személyes használatból Internet használat	Kölcsönzött dokumentumok (db)		Helyben használt dokumentumok (db)	
	14 év alatt	14-65 év között	65 éven felüli	14 éven aluli	felelőtt		14 éven aluli	felelőtt	14 éven aluli	felelőtt
2016	7	173	6	95	491	550	28	258	11	30
2017	5	34	3	170	1113	295	68	430	53	43

A fenti táblázat jól mutatja, hogy annak ellenére, hogy a szolgáltató helyen 2016-hoz képest csökkent a beiratkozott olvasók száma, többször vették igénybe a könyvtár szolgáltatásait.

III. ÖSSZEGRÉS

A térség referensének elmondása alapján **Mánfa** könyvtári szolgáltató helye megfelelően működött az előző évben. A munkatárs jól végezte munkáját, lelkiismeretesen vezette az adminisztrációt, és időben elkészítette a statisztikát. Jó munkakapcsolatot tartott fenn a referenssel, rendszeresen részt vett a Csorba Győző Könyvtár által szervezett szakmai napokon. Ügyelt a könyvtár rendjére, és folyamatosan jelezte az olvasók igényeit. A szolgáltató hely megfelelő környezetet biztosít a könyvtári szolgáltatásoknak, az épület jó állapotban van, csak az akadálymentesítés vár megoldásra.

Kelt: Pécs, 2018. május 31.

Mészler Tamás
igazgató
Csorba Győző Könyvtár

